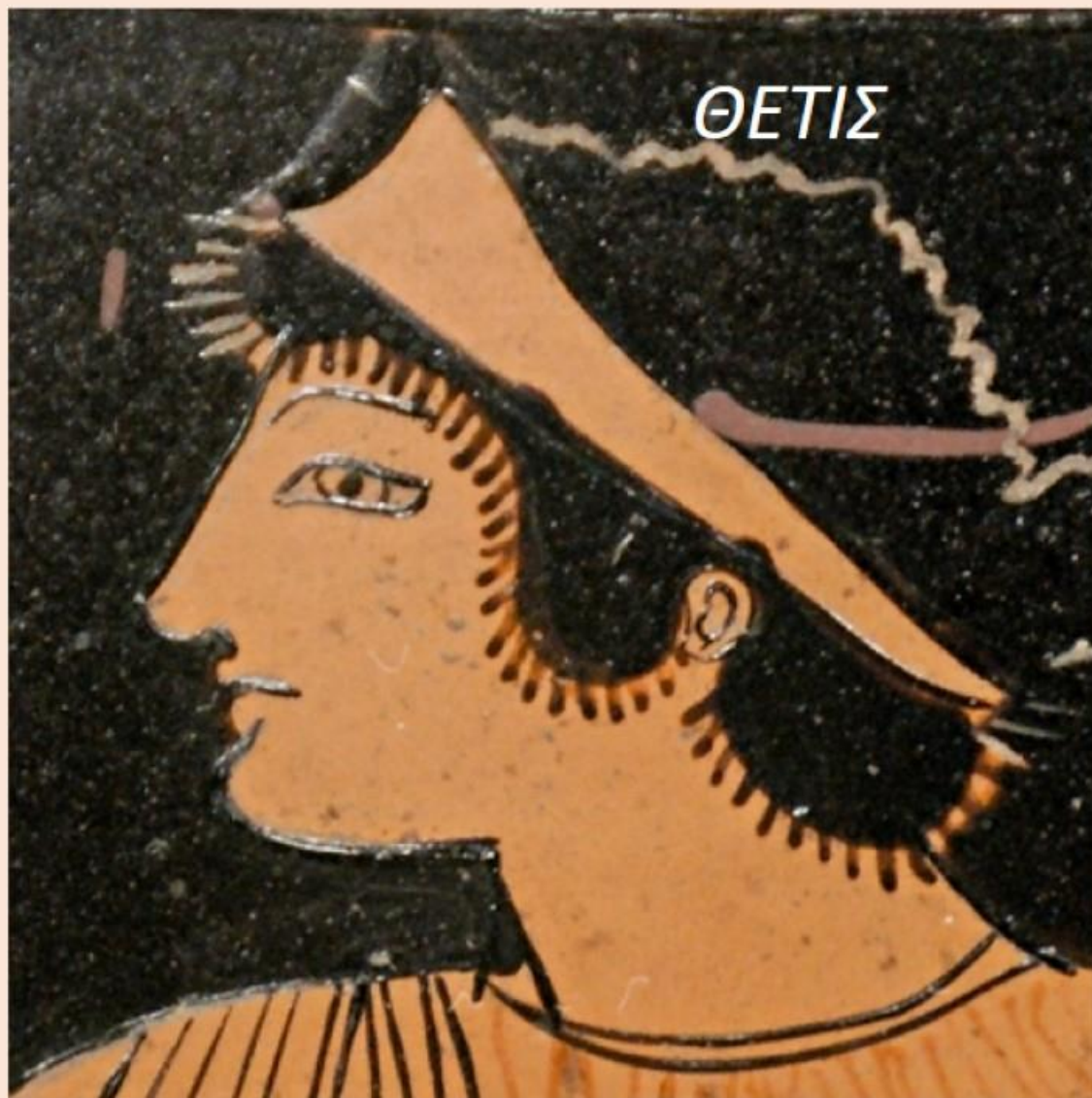

Ζωντανεύοντας την Ιλιάδα

A 494-612

**Επιμέλεια:
Μαρία Βρεττού**

A 494-498

Έφεξε η δωδέκατη αυγή,
και οι θεοί γυρίζουν

στον Όλυμπον κι εβάδιζεν
εμπρός τους ο Κρονίδης

και η Θέτις το παράγγελμα
δεν ξέχανε του υιού της

και της θαλάσσης έσχισε
τα κύματα κι εβγήκε

και ανέβη τα χαράματα
στ' Ολύμπου τον αιθέρα.

A 499-503

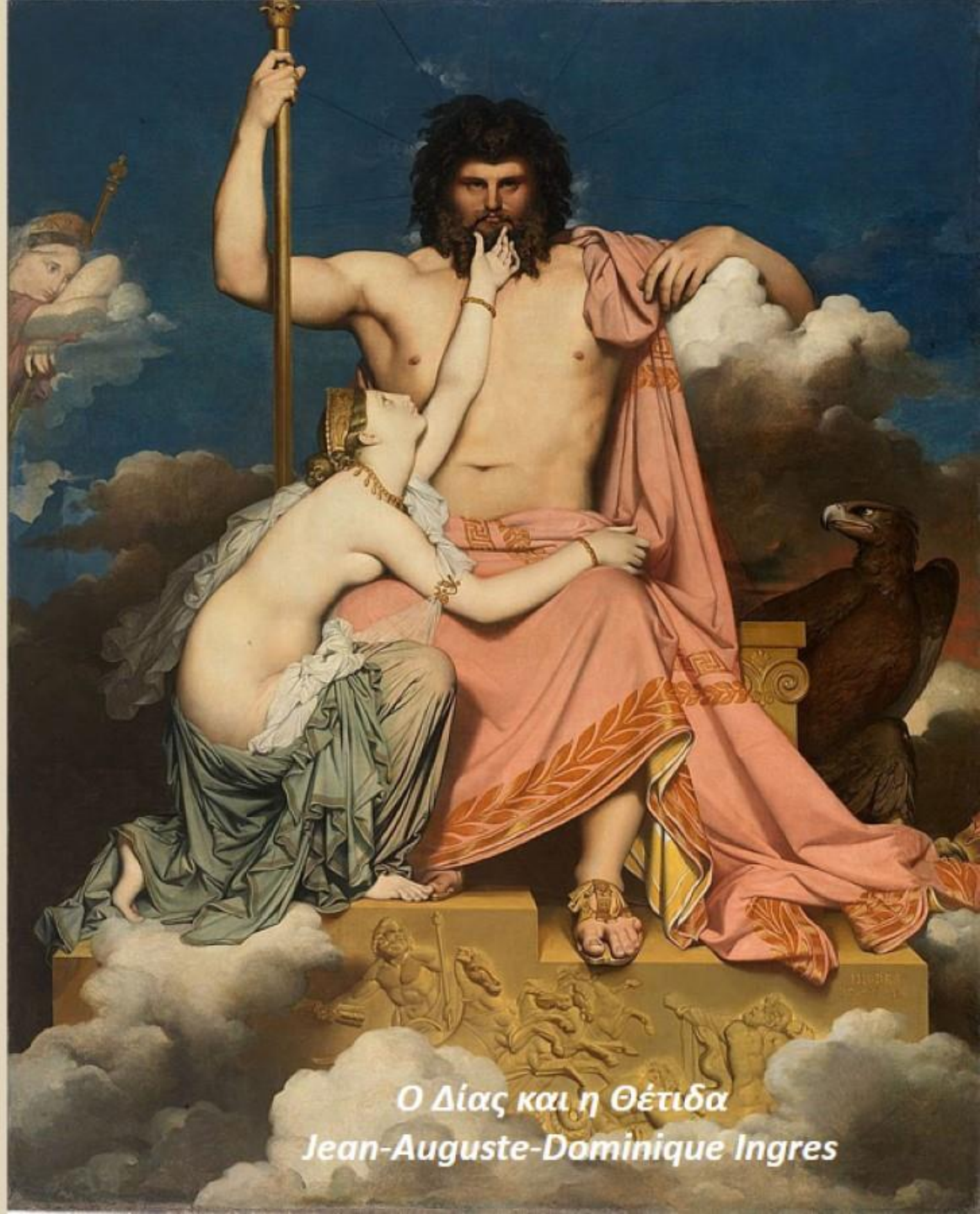
Εύρηκε τον βροντόφωνον
Κρονίδαην καθισμένον

μόνον στην άκραν κορυφήν
του πολυλόφου Ολύμπου,

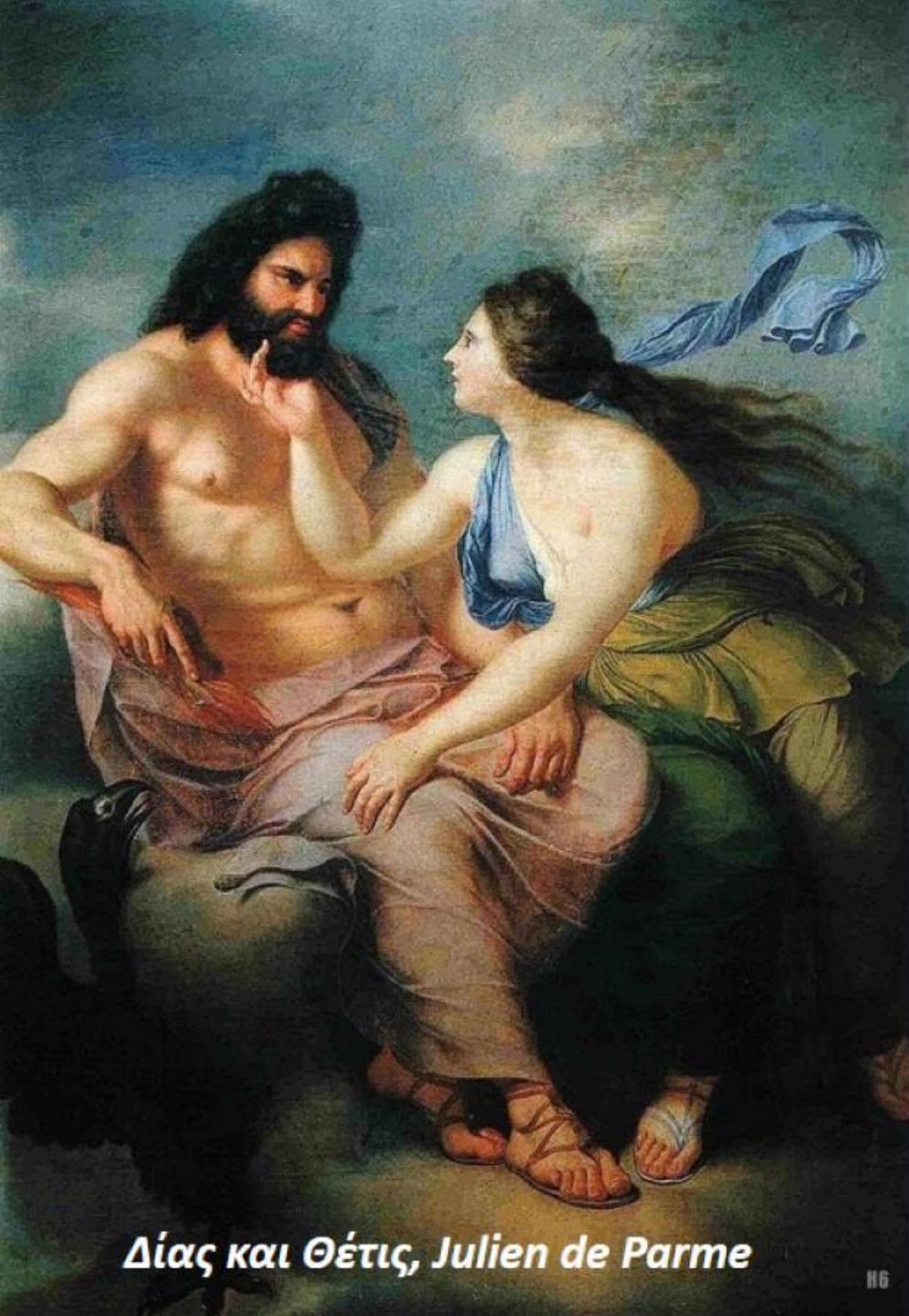
εμπρός του εκάθισε η θεά
και με τ' αριστερό της

του έπιασε τα γόνατα,
με τ' άλλο το πηγούνι,

κι έλεγεν ικετεύοντας
στον ύψιστον Κρονίδαην:

Ο Δίας και η Θέτιδα
Jean-Auguste-Dominique Ingres

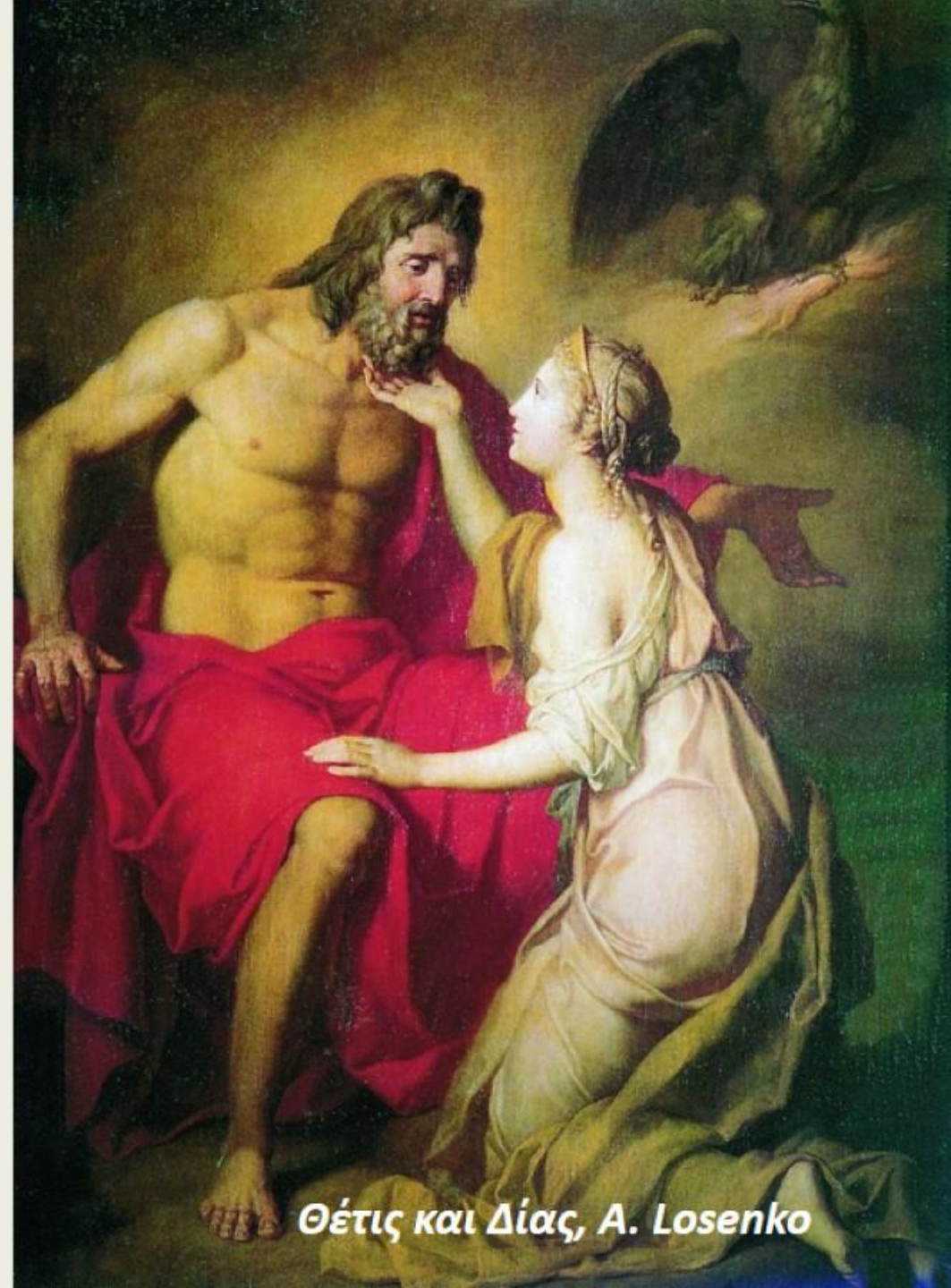
Δίας και Θέτις, Julien de Parme

A 503-510

«Δία πατέρ', αν κάποτε
με λόγον ή με έργον
σ' έχω ωφελήσει, ευδόκησε
σ' αυτό να με εισακούσεις·
τον ολιγοημερότατον
υιόν, αχ! τίμησέ μου·
ιδέ πώς τον ατίμασεν
ο μέγας Αγαμέμνων,
οπού του άρπαξεν αυτός
το δώρο του και το 'χει.
Δικαίωσέ τον καν εσύ,
πάνσοφε Ολύμπιε Δία,
στους Τρώας νίκες δώρησε
ωσότου το παιδί μου,
να δικαιώσουν οι Αχαιοί
να τον υπερδοξάσουν».

A 511-516

Και απάντησιν δεν έδωκεν
ο νεφελοσυνάκτης
κι ώραν πολλήν εσώπαινε·
και η Θέτις του κρατούσε
ως απ' αρχής τα γόνατα
και πάλιν τον ερώτα:
«Άσφαλτην δώσ' μου υπόσχεσιν
μ' εκείνο σου το νεύμα
ή αρνήσου· τι θα φοβηθείς;
Θέλω να μάθω μόνον,
αν είμαι το εξουθένωμα
των αθανάτων όλων».

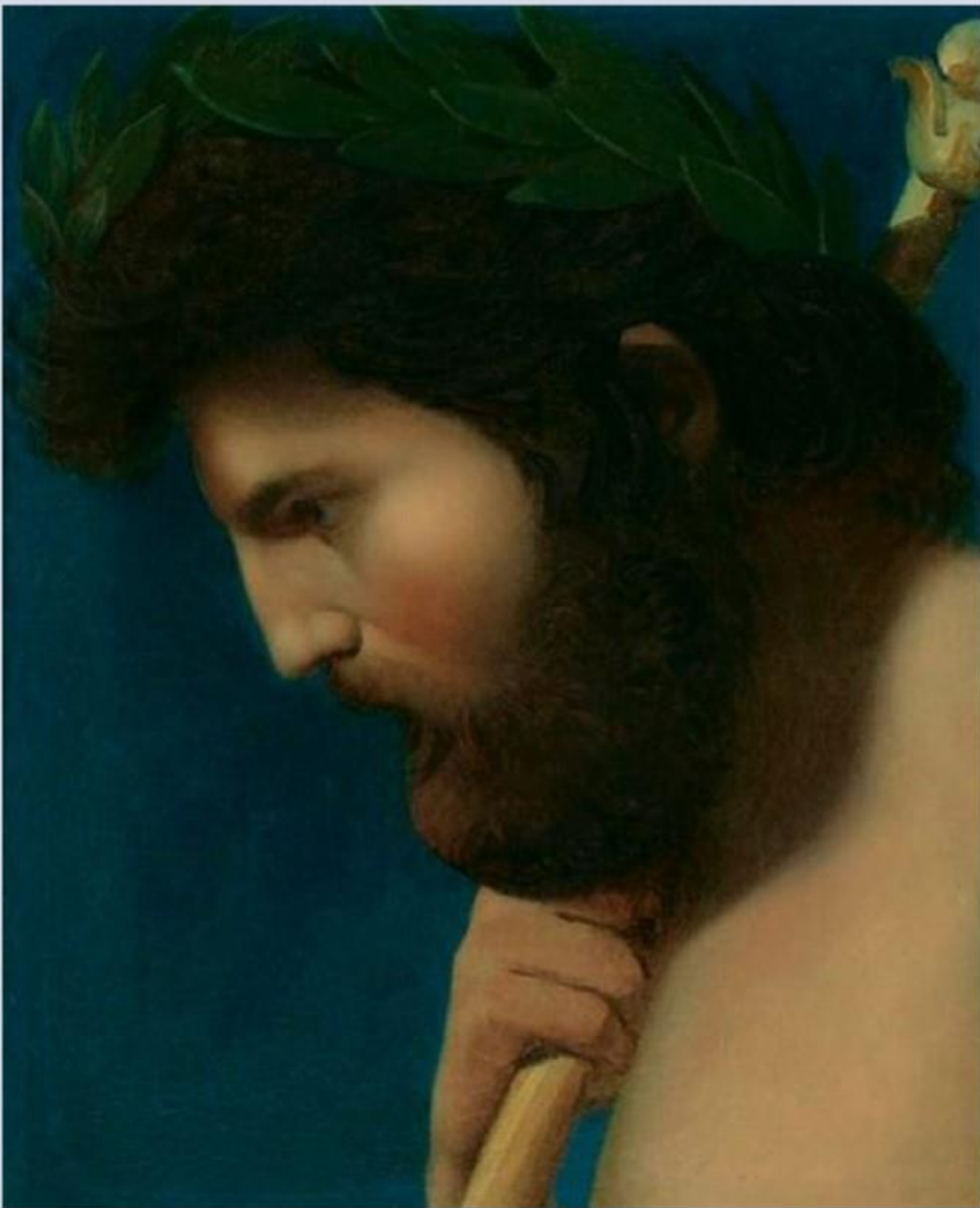

Θέτις και Δίας, A. Losenko

A 517-528

Με βάρος της απάντησεν ο νεφελοσυνάκτης:
«Ω! τι κακό! να οργισθώ της Ήρας θα με βάλεις,
όταν με λόγια υβριστικά πικρά θα με κενθήσει·
και χωρίς λόγον πάντοτε μου κλαίεται και λέγει
εμπρός εις όλους τους θεούς πως βοηθώ τους Τρώας,
αλλά συ φύγε ευθύς μη σε νοήσ' η Ήρα
και άφες σ' εμέ την μέριμναν σ' αυτό να δώσω τέλος·
και ιδού, για να βεβαιωθείς την κεφαλήν θα σκύψω·
σημάδι τούτο αλάθευτο στους αθανάτους έχω·
τι ό,τι με της κεφαλής το σκύψιμο κηρύξω
δεν απατά, δεν παίρνεται οπίσω και θα γίνει».

A 529-531

*Είπε, τα μαύρα φρύδια του
χαμήλωσε ο Κρονίδης·*

*έκλινε από τ' αθάνατο
κεφάλι του κυρίου*

*η θεία κόμη και ο μανός
ο Όλυμπος εσείσθη.*

Η κεφαλή του Δία, Jean Auguste Dominique Ingres

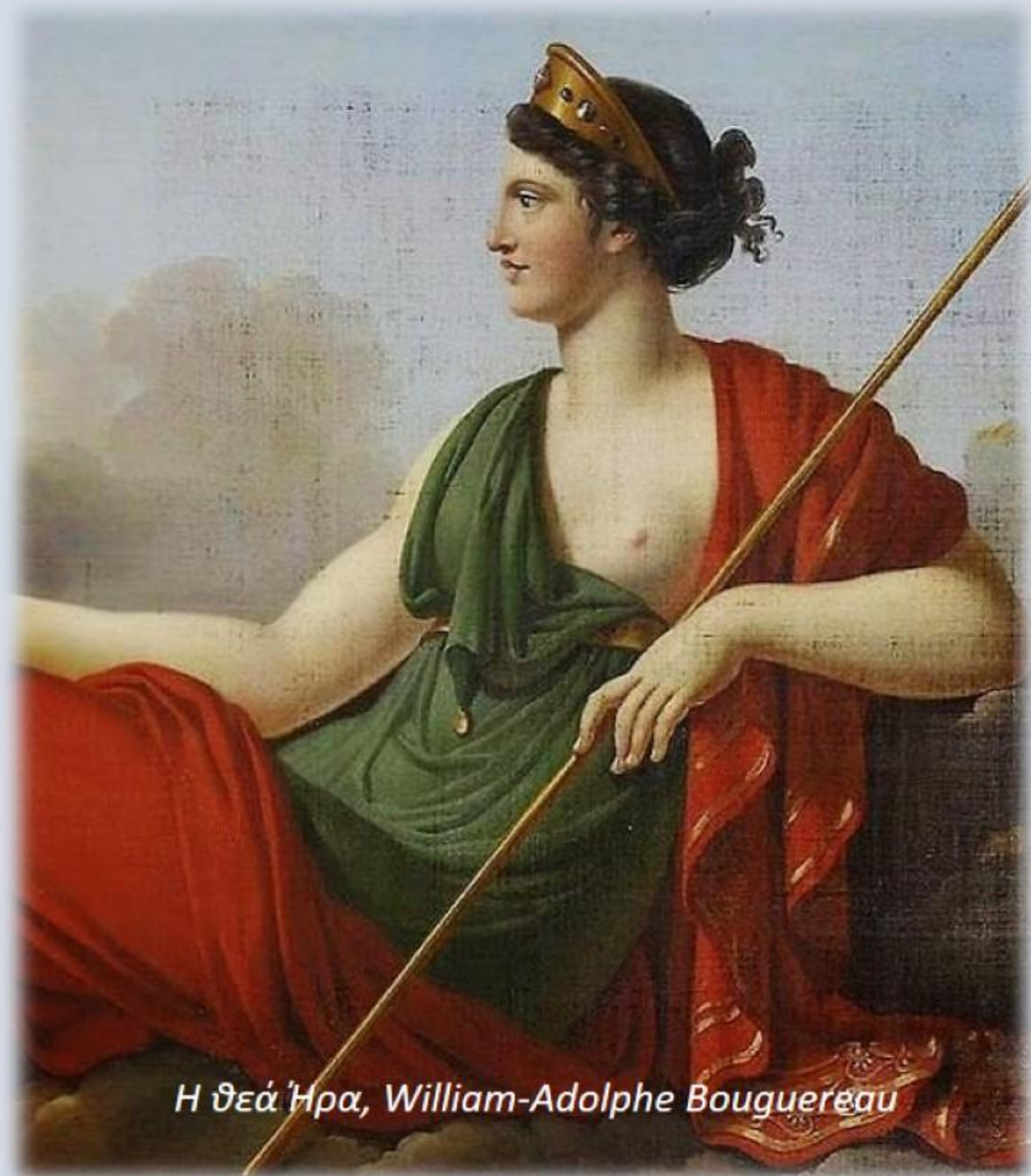

A 532-537

Αυτά 'παν κι εχωρίσθηκαν· απ' τον ακτινοβόλον
Όλυμπον κείνη επήδησε στις θάλασσας τα βάθη,
και ο Δίας προς το δώμα του· κι εμπρός εις τον πατέρα
όλ' οι θεοί σηκώθηκαν· ουδέ να προχωρήσει
κανείς επρόσμενε αλλ' ορθοί τον προϋπαντήσαν όλοι·
κι εκάθισε στον θρόνον του·

A 537-544

και ότι πρώτα η Θέτις
η κόρ' η αργυρόποδη του γέρου της θαλάσσης,
είχε μ' αυτόν συνακουσθεί, δεν ξέφυγε της Ήρας,
και άρχισε πειραχτικά να λέγει προς τον Δία:
«Ποια θεά πάλι, ω δολερέ, με σένα εσυνακούσθη;
Σ' αρέσει πάντοτε μακράν από εμέ να κρίνεις
ν' αποφασίζεις μυστικά· δεν σου 'δωσε η καρδιά σου
τίποτε απ' όσα σκέπτεσαι σ' εμέ να φανερώσεις».

Η θεά Ήρα, William-Adolphe Bouguereau

ΔΙΑΣ

A 545-551

*Σ' αυτήν αντείπε των θεών
και ανθρώπων ο πατέρας:
«Ἥρα, μη ελπίσεις όλους μου
τους στοχασμούς να μάθεις,
δεν θα τους έβρεις εύκολα,
και ας είσαι ομόκλινή μου,
αλλ' ό,τι αρμόζει ν' ακουσθεί,
κανείς δεν θα γνωρίσει
ή των θεών ή των θνητών,
πριν συ το μάθεις πρώτα·
αλλ' ό,τι εγώ ανάμερα
των αθανάτων θέλω
να στοχασθώ, μη το ερωτάς,
μη θέλεις να εξετάζεις».*

A 552- 560

*Και η μεγαλόφθαλμη θεά του απάντησεν, η Ήρα:
«Οποῖον λόγον, πρόφερεις, σκληρότατε Κρονίδη;
Ἐχω καιρόν π' οὔτε ρωτῶ, οὔτ' εξετάζω πλέον,
ἀλλ' ὅσα θέλεις ἤσυχος ο νους σου κρίνει μόνος·
ἀλλὰ φοβούμαι τώρα μη του γέρου της θαλάσσης
η κόρη σε ξεπλάνεσε, ὅτι πρωί την εἶδα
σιμά σου ἐκεῖ τα γόνατα κλιτή να σου ἀγκαλιάζει,
και θα της ἔστερξες τιμὴν να δώσεις του Ἀχιλλέως
και ν' αφανίσεις Ἀχαιοὺς πολλοὺς ἐκεῖ στα πλοία».*

Ο ΔΙΑΣ (Ερμιτάζ)

A 561-568

*Και ο Δίας της απάντησε ο νεφελοσυνάκτης:
«Στιγμή δεν παύεις, ω κακή, να με παραμονεύεις·
αλλά δεν βγάζεις τίποτε και πλέον μισητή μου
θα γίνεις και θα λυπηθείς χειρότερα· κι αν είναι
το πράγμα ως έλεγες, θα πει που αυτό σ' εμένα αρέσει.
Αλλά κάθου και σώπαινε, στον λόγον μου υποτάξου,
δεν θα σε σώσουν, πίστευσε, όλ' οι θεοί του Ολύμπου,
αν τούτ' απλώσω εγώ σ' εσέ τ' ανίκητά μου χέρια».*

A 569-571

*Είπε και η μεγαλόφθαλμη
φοβήθηκεν η Ήρα*

*και την καρδιά της σφίγγοντας
καθήμενη εβουβάθη·*

*κι όλ' οι θεοί λυπήθηκαν
στο δώμα του Κρονίδη·*

ΗΡΑ

ΗΦΑΙΣΤΟΣ

A 572 -584

τότε βοηθός εις την γλυκιά μητέρα του την Ήραν
ο Ήφαιστος, ο ένδοξος τεχνίτης, σ' όλους είπε:
«Κακό θα είναι αβάστακτο τwόντι σεις οι δύο
να ερίζετε για τους θνητούς και μες στους αθανάτους
να οχλοβοείτε φοβερά· και της καλής τραπέζης
όλ' η ευφροσύνη εχάθηκεν, αφού νικάν τ' αχρεία,
και της μητρός μου θα 'λεγα, που το εννοεί και μόνη,
εις τον γλυκόν πατέρα μου να είναι καλή, μη πάλιν
θυμώσει και την τράπεζαν μας βάλει επάνω-κάτω·
να θέλει μας κατρακυλά απ' το θρονί μας όλους
ο Βροντητής, στην δύναμιν περίσσι' ανώτερός μας.
Αλλά με λόγια μαλακά να τον καταπραΰνεις
κι ο Βροντοφόρος ίλεως, θαρρώ, σ' εμάς θα γίνει».

A 585-586

*Είπ' επετάχθη κι έβαλε
το δίκουπο ποτήρι,*

*στο χέρι της αγαπητής
μητρός του και της είπε:*

*Δίδυμη κούπα (δέπας άμφικύπελλον).
Αρχαιολογικό Μουσείο Μεσσηνίας*

A 587-592

«Υπόμεινε, μητέρα μου,
και βάστα αν και θλιμμένη,
μήπως εμπρός στα μάτια μου
δαρθείς, γλυκιά μητέρα·
και τότε δεν θα δυνηθώ
ποσώς να σε βοηθήσω
ο θλιβερός· αντίσταση
δεν έχει ο Βροντοφόρος·
άλλη φορά το ετόλμησα,
και αυτός από τον πόδα
μ' έπιασε και μ' απόλυσε
του Ολύμπου απ' το κατώφλι.

*Η εύρεση του Ήφαιστου στη Λήμνο.
Cosimo Piero Di ,1495-1505*

A 593-595

*Ολημερίς εγύριζα,
και ο ήλιος είχε δύσει*

*όταν στην Λήμνον έπεσα
κοντά να βγει η ψυχή μου·*

*και άνθρωποι Σίντιες εκεί
με περιποιήθηκαν».*

*Η εύρεση του Ήφαιστου στη Λήμνο.
Cosimo Piero Di ,1495-1505*

A 596-602

Και χαμογέλασε η θεά,
η Ήρα η λευκοχέρα
και απ' το παιδί της έλαβε
γελώντας το ποτήρι
και γλυκό νέκταρ παίρνοντας
απ' τον κρατήρα εκείνος
δεξιά κερνούσε ολόγυρα
τους άλλους αθανάτους·
τότε οι μακάριοι θεοί
τα γέλια δεν κρατούσαν
να βλέπουν κει τον Ήφαιστον
να υπηρετεί το δώμα·
αυτού ετρώγαν κι έπιναν
ολήμερα ως το δείλι,

Οι θεοί διασκεδάζουν. Bellini, Giovanni, 1514

A 603-605

κι όλες χαρήκαν οι καρδιές
το ισόμοιρο τραπέζι,

του Φοίβου ακόμη την λαμπράν
κιθάραν και τες Μούσες

ως έψαλναν καλόφωνα
με την σειράν τους όλες·

Ο Απόλλωνας κρατώντας λύρα.

Ζωγράφος του Βερολίνου, 490-460 π.Χ.

Λονδίνο, Βρετανικό Μουσείο, E 514

A 606-608

*κι άμα του ήλιου βύθισε
το φως, καθείς επήγε*

*να κοιμηθεί στο δώμα του,
που ο ξακουστός τεχνίτης*

*του εποίησεν ο Ήφαιστος
με την σοφήν του γνώση.*

*Οι ολύμπιοι θεοί.
Zucchi, Jacopo, 1575-76*

A 609-612

*Εκίνησε και ο βροντητής
Ολύμπιος κι ανέβη*

*στην κλίνην που αναπαύονταν
όσες φορές ο ύπνος*

*τον εκυρίευε ο γλυκός·
αυτού κοιμήθη ο Δίας*

*και η χρυσόθρονη θεά,
η Ήρα στο πλευρό του.*

Ο Δίας και η Ήρα στο συζυγικό κρεβάτι τους

ΤΕΛΟΣ